

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____
“___” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА, МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
(ПРОЄКТ)

**Освітня програма «Фізична культура і спорт»
другий (магістр) рівень
Спеціальність 017 – фізична культура і спорт
Галузь знань 01 освіта**

Факультет фізичного виховання і спорту

Івано-Франківськ – 2022 рік

Робоча програма
Науково-дослідна практика, магістерська робота (проект)

для студентів за спеціальністю 017 – фізична культура і спорт

Розробник:

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Р.В. Римик;

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри спортивно-педагогічних дисциплін

Протокол № 1 від “29” серпня 2022 р.

Завідувач кафедри
спортивно-педагогічних дисциплін

Синиця А.В.

“29” серпня 2022 р.

Схвалено науково-методичною радою факультету фізичного виховання і спорту.

Протокол від “___” _____ 2022 р. №___

“___” _____ 2022 р.

Голова

Е.Й. Лапковський

© _____, 2022 рік

© _____, 2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 15	Галузь знань: 01 освіта (шифр і назва)	Нормативна	
	Спеціальність 017 – фізична культура і спорт (шифр і назва)		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1, 2-й	1, 2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин - 450		1-3	1-3
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітній рівень: магістр	Лекції	
		Практичні	
		Семінарські	
		Самостійна робота	
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програму науково-дослідницької практики складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього рівня магістр, галузі знань 01 Освіта, за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт. Практика студентів є обов'язковою складовою процесу підготовки фахівців у закладах вищої освіти. Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у закладі вищої освіти знань, професійних

умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних професійних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітніх та кваліфікаційних рівнів, зокрема магістра. Зміст науково-дослідної практики коригується з урахуванням рівня психологопедагогічної, теоретичної та методичної підготовки магістрантів відповідної спеціальності та передбачає формування професійно-педагогічних і науководослідницьких умінь, зокрема, оволодіння системою професійних умінь у процесі проведення наукової, викладацької та дослідницької роботи у ЗВО. Нові підходи в забезпеченні спеціальної фахової підготовки тренера-викладача з обраного виду спорту відображають необхідність якісного росту рівня знань, професійних й особистісних якостей студента й вимагають перегляду пріоритетів у системі їх професійної освіти, зокрема й проходження виробничих практик через набуття таких спеціальних компетентностей як: здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень; здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту; здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти; здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності; здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту; здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту; усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.

Предмет вивчення – практичні питання дослідно-пошукової, викладацької, тренерської та експериментальної роботи, які завершуються апробацією та оформленням роботи. Міждисциплінарні зв'язки: дієве розуміння та практичне застосування інформації навчальної дисципліни передбачає інтеграцію знань з юридичних, соціономічних, суспільногуманітарних, психологічних, педагогічних, спортивних та ін. галузей знань, аксіологічних, акмеологічних, здоров'язбережувальних аспектів, ІК технологій. Науково-дослідна практика пов'язана з усіма дисциплінами циклу професійної підготовки, науковим семінаром та сприяє якісному освітньому процесу підготовки тренера-викладача до професійної діяльності.

Метою науково-дослідницької практики є формування у магістрантів системи знань, умінь (РН 2, 3, 4, 6, 7, 9), інтегральної, загальних та спеціальних компетентностей (ЗК 1, 2, 3, 5, 6 СК 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9), які дозволять магістрантам орієнтуватися в обраній проблематиці дослідження, здійснити добір наукових джерел для теоретичної основи дослідження, налагодити зв'язки з експериментальними базами дослідження, визначити логіку та структуру дослідження.

Основними **завданнями** науково-дослідницької практики є підтримання теоретичних та практичних знань та результатів, які сприятимуть успішному

виконанню та захисту магістерської роботи. Задля досягнення цієї мети магістр має вирішити комплекс завдань дослідницького та практичного характеру, зокрема свідоме формування змісту наукової роботи відповідно до спеціальності, його аналіз та структурування, відбір засобів раціонального застосування теоретичних знань у професійній діяльності, розвиток наукового професійного мислення тощо.

Завдання носять професійно-орієнтований, дослідницький, проєктивний та гностичний характер: Виховання професійно важливих якостей особистості педагога, тренера, потреби в педагогічній самоосвіті й самовдосконаленні; Формування організаційних навичок роботи зі студентами та спортсменами; Формування і розвиток професійних знань у галузі фізичної культури і спорту, закріплення набутих теоретичних знань із дисциплін програми підготовки магістрів; Розвиток навичок застосування дослідницького й творчого підходів до наукової, педагогічної та тренерської діяльності; Вивчення нових досягнень спортивної науки з питань спортивної підготовки та змагальної діяльності, сучасних засобів, методів і форм організації і проведення науково-дослідної роботи у фізичній культурі і спорті; Закріплення, поглиблення й збагачення загальнокультурних, психолого-педагогічних і спеціальних знань у процесі використання їх для аналізу конкретних ситуацій, виявлення і рішення конкретних спортивно-педагогічних завдань. Під час практики надається можливість використати нові методи та отримати необхідні результати досліджень, які передбачені напрямом магістерської роботи. Науково-дослідна практика має відповідати напряму наукових досліджень випускової кафедри та магістранта.

Методи: інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий, частково пошуковий (евристичний), дослідницький; методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності, контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальною діяльністю.

Форми поточного контролю: індивідуальні (оцінювання якості підготовки обґрунтування теми магістерського дослідження, логіки дослідження, коректності проєктованого наукового апарату, добору баз проведення експерименту за потреби, добір основних наукових джерел з проблематики дослідження (з презентацією); підготовка тез та матеріалів науково-практичної конференції, щоденника практики); групові (участь у гуртках, студентських конференціях, участь у настановчій та підсумковій конференціях) – відповідно до графіку.

3. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

1. Програмні результати навчання

2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово.

4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

6. Відшукувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.

7. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури та спорту.

9. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проєкти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проєкти.

II. Програмні компетентності

К. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.

ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.

СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.

СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти у сфері фізичної культури і спорту.

СК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.

СК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.

СК9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.

Для успішного формування зазначених компетентностей відповідно до програмних результатів навчання магістрант повинен знати: способи аналізу, синтезу інформації на основі сутності логічних аргументів та перевірених фактів; способи та методи формування ідей та гіпотез; впроваджувати набуті знання у професійній та повсякденній діяльності; форми та умови проведення лабораторних досліджень у складі групи та під керівництвом лідера; письмові

та усні форми професійного спілкування в команді, термінологію; письмові та усні форми професійного спілкування різного рівня; загальні етичні установки та принципи та норми професійної порядності; умови та принципи розробки та управління проектами; способи оцінки практичної діяльності; форми та способи прийняття оптимальних рішень; фундаментальні специфічні принципи, а також педагогічні, медикобіологічні, психофізіологічні та математичні методи; методи та критерії оцінювання рівня загальної та спеціальної фізичної, технічної, тактичної та психологічної підготовленості, методи прогнозування перспективності спортсмена; методи збору та обробки статистичних даних у спорті, комп'ютерні програми обробки статистичних даних; способи формування та вирішення проблем на основі базових знань теорії та методики спорту, способи та методи проведення експериментальних досліджень; способи формування кола проблем у процесі багаторічної спортивної підготовки. Уміти: проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення; проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, планувати та розраховувати робочий час; логічно та рефлексивно мислити, приймати відповідні рішення, чітко висловлювати думки; адаптуватися до нових та нестандартних ситуацій у професійній діяльності; залежно від ситуації обирати найбільш відповідні інформаційні засоби та канали комунікації, чітко, послідовно та логічно висловлювати свої думки та переконання, аргументувати, вести результативні ділові бесіди, підтримувати мережу ділових та особистісних контактів; адаптувати та знаходити оптимальні рішення, виявляти креативне мислення для розробки проектів, виявляти вміння керувати ними; проводити автономну практичну діяльність згідно поставлених завдань; адаптуватися до нових та нестандартних ситуацій у професійній діяльності, критично мислити; застосовувати у професійній діяльності специфічні принципи, методи, зокрема, оцінювання підготовленості, проектувати гіпотезу перспективності спортсмена; застосовувати у професійній діяльності специфічні методи збору та обробки інформації; розв'язувати задачі шляхом розуміння їх фундаментальних основ, використовувати теоретичні та експериментальні методи у професійній діяльності; формулювати ідеї та гіпотези для вирішення проблем багаторічного удосконалення; аналізувати та узагальнювати результати досліджень, формулювати зміст подальших наукових пошуків.

4. Бази проведення практики

Практика проводиться на випусковій кафедрі факультету фізичного виховання і спорту спеціальності 017 – кафедри спортивно-педагогічних дисциплін, у навчально-науковій лабораторії кафедри теорії та методики фізичної культури ПНУ імені В. Стефаніка, творчій науковій лабораторії з фізичного виховання, спорту і олімпійської освіти «Сократ», спортивний клуб «Альянс», КНП «Івано-Франківський обласний центр громадського здоров'я Івано-Франківської обласної ради».

5. Організація практичної підготовки

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на декана факультету фізичного виховання і спорту ПНУ імені В. Стефаніка. Організація практичної підготовки студентів ПНУ імені В.

Стефаніка регламентується відповідним рішенням Вченої ради університету та наказом ректора. Навчально-методичне керівництво та виконання програми практики забезпечує кафедра спортивно-педагогічних дисциплін факультету фізичного виховання і спорту. Методичне керівництво практикою здійснює керівник практики з числа науково-педагогічних працівників кафедри. Загальну організацію практичної підготовки студентів університету, її планування та контроль за її проведенням здійснює відділ **виробничої (навчальної) практики**.

6. Підведення підсумків практики

Формою підсумкового контролю практичної підготовки магістрів є диференційований залік у кожному семестрі. Результати практичної підготовки студента розглядаються на звітній конференції комісією яка включає керівників практики від фахових кафедр та керівників практики з числа науково-педагогічних працівників кафедри спортивно-педагогічних дисциплін. За підсумками практики студентам виставляється загальна оцінка, яка є сумою балів за виконання усіх видів завдань практики. Практика студентів оцінюється за 100-бальною шкалою університету, яка відповідно переводиться в національну шкалу та шкалу ЄКТС. Підсумкова оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності та в залікову книжку студента.

Затверджений звіт про проведення практики подається до відділу **виробничої (навчальної) практики** до завершення теоретичного навчання у відповідному семестрі. Усі матеріали практики зберігаються на кафедрі спортивно-педагогічних дисциплін протягом одного року. Протокол засідання комісії з оцінювання практики студентів зберігається у відділі **виробничої (навчальної) практики**.

7. Зміст виробничої науково-дослідницької практики

Завдання виробничої науково-дослідницької практики конкретизуються відповідальним від кафедри спортивно-педагогічних дисциплін відповідно до обраної магістрантом проблематики наукового дослідження, яке може передбачати конкретно професійний, компаративний, загально-педагогічний напрями. Орієнтовна програма / завдання практики: визначення напрямку наукового дослідження, яке відображає актуальні питання галузі фізичної культури і спорту; ознайомлення зі структурою, науковою проблематикою та результатами наукових робіт в галузі фізичної культури та спорту щодо обраного напрямку досліджень; вивчення теоретичних та практико-орієнтованих джерел за обраною науковою проблематикою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та відповідно до наукової проблеми дослідження майбутньої магістерської роботи; визначення стану розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняних та закордонних джерелах; визначення орієнтованих баз експериментального дослідження для обґрунтування відповідної експериментальної методики або технології; виконання індивідуального завдання (за погодженням з відповідальним за проведення практики та науковим керівником магістерського дослідження); оволодіння методикою обробки та аналізу статистичних даних; апробація основних теоретичних та практичних рекомендацій магістерської роботи (виступи на

студентських наукових конференціях, написання наукової оглядової статті з обраної проблематики дослідження або підготовка тез / матеріалів конференції). Науково-дослідницька практика має відповідати на пряму наукових досліджень магістранта. Під час практики надається можливість добрати адекватні методи здійснення наукового пошуку та отримати проєктовані результати майбутньої магістерської роботи.

8. Зміст діяльності студентів-практикантів

Завдання науково-дослідницької практики відображаються в щоденнику практиканта. Студент здійснює відмітки та записує зміст і обсяг виконаної роботи у щоденник практики, а також її результати протягом всієї практики. Фактичне виконання засвідчує керівник практики від кафедри з відміткою про вчасність його представлення та відповідними записами. Результатом практики має стати отримання наукових даних у ході аналізу наукових джерел з обраної проблематики у галузі фізичної культури і спорту, отримання даних щодо рівня фізичного здоров'я та фізичного розвитку спортсменів в обраному виді спорту, відбір методів вимірювання та методик розвитку фізичних якостей спортсмена в обраному виді спорту, оволодіння методикою обробки та аналізу статистичних даних які будуть використані у подальших наукових дослідженнях практиканта, на підставі яких буде уточнено мету, об'єкт, предмет подальших досліджень за темою магістерської роботи та будуть покладені в основу виконання магістерської роботи. Форми звітності магістранта про практику.

Виконання студентом програми науково-дослідницької практики є представлення звітної документації. Рекомендована послідовність викладення матеріалу: щоденник; бібліографія; індивідуальний план практики; перелік орієнтованих баз експериментального дослідження із зазначенням відповідної експериментальної методики або технології; результати виконання індивідуального завдання; теоретичний огляд (стилий аналіз науково-інформаційних джерел, проаналізованих практикантом та відібраних для написання наукової роботи); матеріали апробаційного характеру (апробація основних теоретичних та практичних рекомендацій магістерської роботи – виступи на студентських наукових конференціях, написання наукової оглядової статті з обраної проблематики дослідження або підготовка тез / матеріалів конференції – у вигляді ксерокопії або роздруківки з макету); звіт у щоденнику (зміст звіту повинен розкривати знання і уміння студента, набуті ним у вирішенні питань, визначених метою і завданням практики). Звітна документація складається індивідуально кожним студентом та подається для перевірки у терміни, визначені керівником практики від кафедри. Норми оцінювання магістрантів під час практики. Оцінювання навчальних досягнень магістрантів здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у національному педагогічному університеті імені В.Стефаніка. Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні рівня володіння студентами навчального матеріалу дисципліни за результатами виконання усіх видів навчальних завдань, що виносяться на поточний контроль, тобто – за результатами поточної успішності. Поточна успішність з дисциплін оцінюється

від 0 до 100 балів включно. Студент одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 50 і більше балів. Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 50 балів, він повинен пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку визначеного в університеті, і лише після цього перескладати підсумковий контроль на загальних підставах.

№ з/п	Зміст завдання	Кількість балів	Максимальна кількість балів
1.	Бібліографія	0-20	20
2.	Щоденник	0-5	5
3.	Індивідуальний план	0-5	5
4.	Перелік орієнтованих баз експериментального дослідження із зазначенням відповідної експериментальної методики або технології	0-10	10
5.	Індивідуальне завдання	0-30	30
6.	Апробація	0-20	20
7.	Захист практики	0-10	10
Загальна максимальна сума балів			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. КСС тел. (0342) 50-60-20 spd@pnu.edu.ua
Викладач	Римик Роман Васильович кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Контактна	+380509341387

інформація викладача	https://roman.rymyk@pnu.edu.ua
----------------------	--

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Літературні джерела:

1. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. – К.: Кондор, 2018. – 272 с.
2. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник / В.В.Ковальчук. К. :Видавничий Дім “Слово”, 2009. 240 с.
3. Нормативні матеріали з навчально-методичної роботи Кам’янець Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Навч.-метод. Посібник / Укл.: В.М.Федорчук, А.С.Попович, Л.І.Тимофійшина. – К-П.: Аксіома, 2010. – 220 с.
4. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти за ступенями магістра та доктора філософії (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, О.А. Шинкарук, В.І. Воронова, О.В. Борисова. – Київ: КНТ, 2017. – 634 с.
5. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В., Словенко Е. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення : навч. посібник / В. Л. Пілюшенко, І. В.Шкрабак., Е. І. Словенко. Київ : Лібра, 2004. 344 с.
6. Сергієнко Л.П. Практикум з теорії і методики фізичного виховання: Навч. посібник для студентів ВНЗ ФВіС. – Х: «ОВС», 2017. – 271 с.
7. Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Чаплінський Р.Б. Фізичне виховання магістрантської молоді: Методичний посібник / М.С.Солопчук, Г.В.Бесарабчук, Р.Б.Чаплінський. – К.-П.: КПДУ інформаційно-видавничий відділ, 2013. – 74 с.
8. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень : підручник / Д. М.Стеченко, О. С. Чмир. К. : Знання, 2005. 309 с.
9. Шандригось В.І. Науково-педагогічна практика. Програма навчальної дисципліни підготовки магістра спеціальності 017 Фізична культура і спорт. – Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. – 16 с.
10. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науководослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. 6-те вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2008. 310 с.
11. Шиян Б.М., Папуша В.Г. Методика викладання спортивнопедагогічних дисциплін у вищих навчальних закладах фізичного виховання і спорту: Навч. посібник / Б.М.Шиян, В.Г.Папуша. – Харків: «ОВС», 2005. – 208 с.

Викладач: Римик Р.В.